

VASÁR NAP

“POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI”
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 90 K
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K
Egyes szám ára — — — 2 korona

Budapest, 1920.

1. évfolyam. 3. szám.

Vasárnap, október 24.

Sok a panasz.

(s.) Panaszodik a falu. Nem bír szabadulni a máximalástól. Igaza van. Csak az a baj, hogy nem tud rajta senki se segíteni. Kenyeret mindenkinek kell adni.

Ha a szegény lakosság kenyérhez se jutna, nagy baj lenne, mert egymásra mennének az emberek.

Szabad forgalom a mi törekvésünk. Ha szabad a ruha, szerszám, meg a bolti portéka adásvétele, legyen szabad a gabonáé is. Örültünk is, hogy így lesz az idén. De jött a száraz május és fogyott a termés. Sírt a gazda szeme, rosszul fizetett a jószág. Kevesebb lett a gabona-termés, mint amennyire az ország kenyérére szükséges. Nem lehetett áttérni a szabadforgalomra. A spekulánsok összevásárolták volna a gabonát a termelőktől s olyan uzsorát csináltak volna a liszttel, hogy egymást ölték volna miatta az emberek. Elég baj, hogy a ruhát, meg a szerszámot ugyanekkor nem lehet maximálni. Sajnos posztógyáraink nincsenek. Külföldről hozzák az iparcikkeket. Ha lemaximálják, nem hoznak.

De nem oda Budapest — Az igazságra törekedni kell, ha nehéz is azt elérni. Először is méltányosan kell a gabona-főlötsleget átvenni. — Nem szabad többet kívánni, mint amennyit a ter-

melő csakugyan nélkülözhet. Aztán már most meg kell kezdeni az átmenetet.

Buzán és rozson kívül mielőbb legyen szabad forgalom minden termésben. Az árpát és a kukoricát, ha már biztosítva van a szegényebb ellátatlanok kenyérlisztje, föl kell szabadítani. Amiből bő termés van, ott nincs helye a zárolásnak. Hadd induljon meg a szabad verseny. Hadd áruljon ki a termelő is annyit a terméséből, hogy a legszükségesebb ruhát megvehesse családjának.

S már most törjék a fejüket az illetékesek, hogyan lehet a jövő évre szabadjára hagyni az egész mezőgazdaságot.

Rongyokban járunk, nélkülözünk és keveset ér a pénzünk. Nincs tüzelőnk, rossz a lisztünk, kopott a szerszám. De mindezért ne egymást s ne azokat szidjuk, akik a kátyúból keserves kínnal rángatják ki az ország szekerét. Vádoljuk azokat, akik miattelvesztették a háborút, okoljuk azokat, akik forradalmakkal elpusztították mindenünket, szidjuk azokat, akik a szemétdombra juttattak bennünket.

Egyszerre nem juthatunk a rongyok közül a paradicsomba. Oda hosszú és göröngyös az út. De ha kitartunk türelemmel és szorgalommal, akkor évről-évre kevesebb lesz a baj.

A Falu Szövetség nagygyűlése Csongrádon.

A miniszterek és a fővárosi vendégek a gyűlés színhelyére mennek.

1. Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter. 2. Meskó Pál gazdasági főtanácsos. 3. Temesváry Géza hódmezővásárhelyi főispán. 4. Nagy Sándor csongrádmegyei alispán.

Budapest, október 23.

PIÓCÁK. Szenvedünk valamennyien a drágaság miatt. Alig várja minden becsületes magyar ember, hogy megszűnjön az áremelkedés. Ma már az utolsó falusi bojtár is tudja, hogy azért van drágaság, mert nagyon keveset ér a pénzünk. De miért ér keveset?! Azért, mert nagyon csunyán vettük el a báborút. Azért, mert velünk a radikális szabadkőműves gazemberek elszórátták fegyvereinket, mikor pár nap múlva tisztességes békét is köthettünk volna. Azért, mert cseh, meg oláh betörőket bívtak szegény hazánkra s ezt szétdarabolták. Végül azért, mert a kommunista uralmat hozták a nyakunkra. Egy országban, mely még a kommunista rémuralmat is megtűri, nem bízik a külföld. Ezért csökkent a pénzünk értéke. Mindent el kell követnünk, hogy visszaszerzzük régi becsületünket. Rendelenség és zúgás helyett fegyelmet és rendet kell mutatnunk. Mindenkinék dolgozni kell. Ne csak a falusi ember dolgozzék, hanem mindenki. S ha mégse akar a pénzünk értéke emelkedni, ennek okai a dologtalan üzérkedők. Valóságos piócái a magyarságnak azok a valutaszpekulánsok, akik csak azért, hogy külföldi bankókat (dollárjaikat, márkáikat, meg frankjaikat) drágábban adassák el, rongják a magyar pénz értékét. Bizalmatlanságot terjesztenek a korona iránt. Híresztelik, hogy új pénzlebélyegzés lesz. Az ilyen bírékre persze még lejjebb megy a korona értéke. Ezek a piócák a magyar nép vérétszívóják, de majd úgy járnak, mint a többi pióca: legfeljebb só helyett botot kapnak s kiadják azt a sok aranyat, amit kiszípolyoztak a dolgozó magyarságból.

Rubinek Gyula beszél a csongrádi nagygyűlésen.

1. Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter; 2. Barla-Szabó József nemzetgyűlési képviselő.

MUNGÓK ÉS KOMMUNISTÁK. Mindegyik reménykedik. Ha valamelyik vidéki hatóság tapintatlanságot követ el s keményebben értelmezi a kenyérgabona átvételét, mint a közlekedési miniszter gondolta, s emiatt joggal tesz szemrehányásokat a földművesnép, egyszerre fölcsillan az öröm a mungók és a kommunisták szemében. Sőt, mindjárt készek a heccelődéssel is:

— Látjátok! A kisgazda- és földművespárt így dolgozik! Ezt a keresztény kormányának köszönhetitek!

Blumenthal bornagykereskedő s a többi handléivadék szintén bujtogatja az embereket. Előttük a főcél a kisgazda- és földművespárt lejáratása. Ami rossz történet, mind a kisgazdapártra fogják. Abban reménykednek, hogy ha a kisgazda- és földművespártot sikerül befektetni, majd ők jönnek. De nagyon tévednek. A földművesnép szeme hamar fölnyílik s majd akkor azokra csap, akik a saját pártjára akarják fölbeccelni. Itt van például a kukoricarekvirálás. Több helyen olyan képtelenséget követett el egyik-másik közigazgatási hatóság, hogy még a barmadasoktól is el akarta venni a kukoricát. Az egyholdasoktól is követelték négy mázsa kukoricát, akár termelt több, akár nem. Ilyen sületlenséget a kisgazda- és

földművespárt egy pillanatra sem tűr. Ha már muszáj a sok szegény ember kenyéréhez kukoricát is átvenni, ám tegyék, de az egyholdasokat nem szabad bántani, mert azoknak a szüldőjük bizalmására, baromfi etetésére és vetőmagra épen elég az egy hold termése. A mungók kéméletlen rekvirálása, meg a kommunisták rablása nem jön vissza többé. Hiába bujtogatnak, biába reménykednek.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Nemzetgyűlés.

Október 14. — A nemzetgyűlés kétheti szünet után újból összeült. Csernus Mihály a házbélyek és a kisbérletekről szóló rendelet végrehajtása tárgyában terjeszt elő interpellációt. Reámutat arra az uzsorára, amely egyes vidékeken folyik.

Ezerszáz négyszögöles, alig 2¹/₂ vagy 3 métermázsát termő föld után 2—3 ezer korona bért követelnek. Kéri a földművelésügyi minisztert, vessen véget ennek az uzsorának és 1 vagy 1¹/₂ mázsa gabonában vagy ennek hivatalosan megállapított árában állapítsa meg a bérletet. Frühwirth Mátyás a pestmegyei soroksárpéteri bérleti viszonyokat teszi szóvá. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy a szöbanforgó rendelet végrehajtásáról gondoskodni fog,

de kéri a nemzetgyűlés tagjait, hogyha visszaélésekről szereznek tudomást, közölgék vele. A bérleti árat gabonaértékben kellene megállapítani, mert a pénz értékének hullámzásánál csak ez szolgálhat alapul. Maga részéről ellenzi, hogy a földbérlektől természetbeni szolgáltatásokat is kérjenek. Ezután Kovács J. István a cenzura kezeletről beszél és megemlíti, hogy enyingi beszámoló beszédjét a cenzura az összes lapokban törölte. Ennek a beszédnek keretében rámutatott, hogy a nemzetgyűlés összeüléskor a pártok megegyeztek abban, hogy a királykérdést egyelőre kikapcsolják. A királykérdés említésére nagy vihar tört ki a Házban. Teleki Pál gróf miniszterelnök megígérte, hogy a minisztertanács foglalkozik a cenzura kérdésével és a maga részéről hajlandó a kötelező cenzurát megszüntetni.

Október 15. — A megüresedett bizottsági helyekre megejtik a szavazást. Mivel a bizottságok a földreformról szóló javaslatot tárgyalják, a nemzetgyűlés október 20-ig szünetet tart. Zeőke Antal sürgős interpelláció keretében bírálja a termés- és gabonarendeleletet, amely súlyos terheket ró a kisgazdákra. Vass József közlekedési

Csongrádi gazdaijak lovasbandériuma a nagygyűlésen.

miniszter azt válaszolja, hogy a *termést zár alá kell venni, mert különben nem lehet az ország kenyérellátását biztosítani.* Az ellátatlanok és a hadsereg élelmezésére körülbelül 52 ezer vagon termésre van szükségünk. Bejárta az összes törvényhatóságokat és minden megyében a helyszervek bemondása alapján állapította meg a mennyiséget. Ezután *Forgács Miklós teszi szóvá a falu sérelmeit.* A falu népe nem érdemli meg, hogy igazságtalan rendeletekkel sújtsák és gondoskodni kell, hogy a falusi ellátatlanok gabonában kapják meg a fejadagot.

Teleki miniszterelnök beszámolója.

Teleki Pál gróf miniszterelnök október 10-én tartotta meg beszámolóját Szegeden az I. választókerület polgársága előtt. Beszédében reámutatott, hogy miért olyan rossz pénzünknek külföldi árfolyama. Ennek — *úgy mond — nincs gazdasági oka, mert a pénzünk vásárlóereje sokkal nagyobb, mint ahogy a zürichi árfolyam jegyzi.* Ezután a béke ratifikálásának kérdéséről beszélt és kifejtette azokat az okokat, amiért a békeszerződést alá kellett írni. Majd a zsidókérdésre tért át és kijelentette, hogy a *kormány elhatározta a galíciaiak kiutasítását.* Ezzel kapcsolatban megoldják a vagonlakók elhelyezését is. A földbirtokreformról azt mondta, hogy reméli, *2-3 hét alatt sikerülni fog ezt a fontos kérdést tető alá hozni.* Ami a királykérdést illeti, a kormány elhatározta, hogy a királykérdést nem engedi előtérbe tolatni és minden erejével azon lesz, hogy ezt végre is hajtsa.

Községi és megyei választások.

Ferdinánd Gyula belügyminiszter legközelebb terjeszti a nemzetgyűlés elé a megyei és községi választásokról szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében a megyei törvényhatósági bizottságok tagjainak *fele részét a szabadon választottak sorából fog kikerülni, másik felét pedig ugyancsak az összes választók fogják választani azok közül, akik — a földadót is beleértve — a legtöbb adót fizetik.* A javaslat letárgyalása és az új törvény kihirdetése után a választásokat még november folyamán megadják és decemberben mindenütt megtörténhetik a tisztulások.

Új választások.

A *sárospataki* kerületben október 12-én és 13-án tartott új választáson *146 szótöbbséggel Windischgrätz Lajos herceget választották meg a kormányzópárt programjával.* Utána a legtöbb szavazatot *Molnár János* hivatalos jelölt, a kerület volt képviselője kapta.

Gedeon Jenő nemzetgyűlési képviselő halálával megüresedett *tornai* kerületben új választás lesz. *Matyasovszky* Endre tanár a kisgazda- és földművespárt programjával lép fel.

A földreform a bizottságok előtt.

A nemzetgyűlés bizottságai október 14-én kezdték meg a földreformjavaslat részletes tárgyalását. Az első szakaszt a bizottság az eredeti szövegezésben fogadta el. A második szakasznál felvetődött az a kérdés, hogy a hadirokkantak közül csak a földművelők legyenek-e földhöz juttatandók vagy mások is? A bizottság *Rubinek Gyula* módosítását fogadja el, amely szerint a *nemföldműves hadirokkantak közül csak azok juthatnak törpebirtokokhoz, akik földművelésre hajlandók és arra képesek is.* *Sokorópátkai Szabó István* indítványára kimondták, hogy a *törpebirtokosok 15 holdig egészíthetik ki birtokukat.* A nyugdíjjal vagy végkielégítéssel elbocsátott közalkalmazottak és ugyanilyen hivatásos katonák is vásárolhatnak törpe- és kisbirtokot.

A bizottság elfogadta *Rubinek Gyula* és *sokorópátkai Szabó István* indítványát, hogy az állam a *báború alatt, vagy a báború előtt 30 évvel gazdát cserélt, továbbá kötött (egyházi, alapítványi) birtokokból is, amelyek az állam kisajátít, juttathat egyeseknek nagyobb ingatlanokat,* hogy ezáltal egyes szorgalmas, törekvő kisgazdákból középbirtokosok válhassanak. A bizottság kimondta még, hogy katonák közül a *földszerzésnél csak az arany és ezüst vitézségi érmes katonák részesülnek előnyben.* A negyedik szakasznál az állam *elővásárlási jogának kezdő határát 50 kat. hold földben* állapították meg. A bizottság folytatja a javaslat részletes tárgyalását.

SZENT ANNA ÁLMA.

ELBESZÉLÉS.

Irta Zsoldos László.

Élt egy erdélyi falvacskában egy özvegy harang. Nem tréfából nevezem özvegynek, hanem azért, mert valóban az volt. Mélyen kongó, szép érc-életpárját, a nagyobbik harangot, még a háború során besorozták volt ágyúnak és elvitték a harctérre. Azóta se látta, azóta sem hallott hírt felőle. Csak annyit tudott, hogy a párja, akit ájtatos lelkek csak Szent Tamásnak neveztek a faluban, istenes bűgös helyett most halálordítást bömböl a torokból, amelyet a templom szeliden hívogató hangszere helyett vérengző fenevaddá varázsolt át a hadak kuruzsló szörnyetege.

Így éldegélt Szent Anna (ez volt a neve a megmaradt, kisebbik harangnak) hosszú, magányos éveken át szomorú özvegyiségben a toronyban; s egyetlen vigasza volt, amikor a falépcsőn meghalotta a harangozó léptének kopogását, s ő megszólalhatott, lágyan csengő nyelven hívogatta a híveket az Isten házába.

Telt az idő. A szerencsétlen háború elvégeztetett, de Szent Anna hiába várta vissza a mély

hangon kongó Tamást, az ércorkú katona épúgy, mint egész Erdély, rabló románok zsákmánya lett és nem tért vissza többet az ő kis templomába sohasem.

Nem. Nem. Mialatt lent a faluban a megszálló román csapat pokoli gazsággal gyötörte, szipolyozta, botozta, irtotta a falu derék székely népét, Szent Anna kis harangjára bizony szintén kimondatott a szörnyű végzet, amit százezernyi magyar anyának, hitvesnek és árvának, a megszállt országrészekben pedig minden egyes rabmagyarnak közös osztályul juttatott a mi katasztrófánk:

— Elvesztetted, ami a legdrágább volt neked; most már szenvedés lesz a mindennapi kenyered, fekete gyász az éjtszakád és sikitó szegény és megaláztatás a nappalod.

Azaz, hogy mégsem. Lent a faluban a papot elhurcolták a parókiáról a román katonák, mert összeesküvéssel vádolták, a sekrestyés-harangozót pedig, aki hangos szitkozódásban tört ki a gáztett láttára, egy részeg román katona agyonlőtte. És esti harangszóra Szent Anna hiába leste titkos szorongással fönt a toronyban a jámbor egyházi lépteit, a kopogó falépcsőn ezen az estén nem jött fel hozzája senki. Lent szuronyos katonák jártak házról-házra fegyver után kutatni a székely portákon s a kicsiny székely falu néma volt és kihalt, mint a temető.

Leszállt az éjtszaka. Szent Anna elárvult harangja merengve tekintett ki a nyitott kis toronyablakon át a holdfényben fehérülő havasokra, amelyeken innen és túl most mindenütt a bitorló román az úr. Metsző szél süvített a vén hegyek vállán keresztül, panaszos hangon nyögte el a székelység és Erdély keserű sorsát. A harang

megértette a havasi szél hangját és eltűnődvén a multon, borzongva gondolt a jövőre:

— Magyarok Istene, mivé lettünk? Mi lesz belőlünk, ha még sokáig nem fordul el tőlünk ez az irtózatossá váló végzet?!

Ahogy így tündöklik, mélán elmerengve a csöndben, egyszerre csak megröppen a torony üvegtelen ablakán a fa-ráma.

— Szent Anna! — suttogja egy különös hang, olyan, mintha a túlvilágról jönne. — Szent Anna, üzenetet hoztam az uradtól!

— Tamástól? — rezdült meg az özvegy harang ércetestében valami csudálatos sejtelem s ércetekintetével mereven az ablaknyílásra nézett. A hold ezüsthátolába burkolódzva elsánt, kicsiny alak sejtelmes körvonalai tündöklöttek ott az áttetsző levegőben.

— Azt üzeni az urad — folytatta túlvilági hangján a titkos jelenés — Szent Tamás azt üzeni neked, hogy szállj le a toronyból és kövess engemet! Itélet-időket élünk ma, Szent Anna, vége a jámbor harangszónak, mert elérkezett a tettek ideje. Te követni fogsz engem és én ágyúvá avatlak téged és ágyúvá avatom Erdély valamennyi megmaradt harangját, ép úgy, mint hajdan a szabadságharcban, mert én vagyok Gábor Áron, az ágyúöntő.

Orkán kerekedett, amely besüvöltvén a toronyablakon láthatatlan karjával lépte Szent Anna harangját a falusi templom tornyából s vitte, ragadta magával a magasban a messzeségbe.

— Ágyút öntök belőled, Anna! — s ahogy így, most már hangos ünnepi csendüléssel szállt az orkán karjaiban a felhők szédületes magasságaiban, falvak és városok fölött, a falvak és városok templomtornyáiból mindenütt félrevertődve szálltak ki a széjjelnyilt toronyablakokon át a harangok; és mint valami regébe illő, csudás feltámadás, hosszú ünnepi sorban csengve, kongva, zúgva imbolyogtak sebes röptel a holdfény ezüst sugárözönében Gábor Áronnal, hitből öntött új ércatonái, a románverő templomi ágyúk. Fönt isteni harangzúgás és lent a földön a poklok gyehennatüze a rabló bitorlók rémülten menekvő, szétszórt hordáira... Szent Anna álma, Szent Anna harangjának az álma, amelynek be kell teljesülnie.

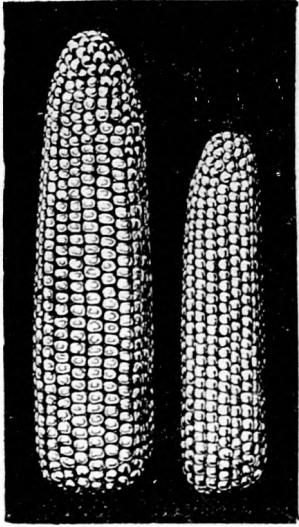

Búcsú a fővárosban.

MEZŐGAZDASÁG

A kukorica nemesítéséről.

Irta Grabner Emil, az orsz. m. kir. növény-nemesítő int. igazgatója.

Nemesített közönséges kukorica cső.

A jó kukoricafajta kifogástalan művelés esetén, jó trágyaerejű földben kat. holdankint 25—30 mm. szemes termést megad. Ilyen fajta még a morzsolásánál is jobban fizet, mert a silányabb fajták után 100 kg. csöves csak 60—65 kg. a jobb fajták után 80—86 kg. szemeset ad.

Silány fajtát nem érdemes termelni, mert a jobb fajta azonos munkáért sokkal jobb terméssel fizet. Ezért érdemes azzal törődnünk, hogy valóban jó kukoricafajtánk legyen és ezt nemesítés útján érhetjük el.

Kisebb gazdák területein vajmi bajos a kukorica nemesítése, különösen akkor, ha a szomszédok más fajtát termel-

nek, mert a szél tova hordja a kukoricavirág porát és a különböző fajtákat *elkorcsosítja*.

Ennek ellenére mégis lehet a kisgazdák földjein is hasznosítanunk a nemesített kukorica fajtákat, sőt megfelelő vetőmagkiválasztással nemesíthetjük az eddig termelt fajtát, ha a szomszédok is *ugyanazt* a fajtát termelik.

Enélkül folytonosan vetőmag-felújításra vagyunk utalva, ha valóban jó fajtát akarunk termelni. Közös érdekből nem nehéz egy község határában arra társulni, hogy ott csak *egy fajta* kukoricát termeljenek. Legtöbbször azonban kívánatos az, hogy a *korán érő* kukorica fajtán kívül, mely után buzát is vethetünk, bővebben termő, puhaszemű *késői* fajtát is termeljünk. Ebben az esetben sem nehéz azonban a megegyezés arra, hogy az egyik *dülöben csak a korai, a másikban a késői fajta* vetéssé és így azok kölcsönös korcsosodása megakadályoztassék.

Ha ily módon megteremtettük az alapot arra, hogy a kukorica fajtánk *ne korcsosodhasson*, egy lépéssel tovább is mehetünk és a *legjobb kukoricacsövek magjának* vetésével javíthatjuk a termelt fajtát. Ezt vagy valamennyi gazda végezheti, vagy pedig csak egyesek, akiktől azután átveszik a többiek a termelt magot, mert évről-évre nem szerezhetnek a nemesítőtől vetőmagot és kifogástalan vetőmagkiválasztással, fenntarthatják a fajta jó termelési értékét, ha egyúttal a korcsosodását is megakadályozzák.

Miben áll tehát a jó kukorica *vetőmagkiválasztás*, egyúttal a fajta *nemesítése*?

A kukorica nemesítők már arra is súlyt helyeznek, hogy milyen töről származik a kiválasztott cső, kifogástalanul erős szárú-e az, korán, vagy későn érő, egyúttal hány csöves? Késői fajtáknál megelégszenek az egy, de nagy csövetermő tövekkel, koránérő fajtáknál inkább a két, esetleg háromcsöves anyatöveket választják. Az orsz. m. kir. növény-nemesítő intézeten van egy korai kukoricafajtánk, amely tövenként átlagosan 4—6, részben 8 csövet is terem.

Közönséges vetőmagtermelés esetén a törés folyamán, vagy télen át, a szárításra elraktározott csövek közül történik a vetőmagcsövek kiválasztása. A termőtöveket ez esetben legfeljebb csak annyiban veszik figyelembe, hogy érés idején színes szalagpántlikával vagy más erre alkalmas anyaggal megjelölik a *legkorábban érő* töveket és ha a csöveik megfelelőek, akkor ezekről gyűjtik a magcsöveket.

Milyen legyen a vetőre alkalmas kukorica cső? Legyen az minél hosszabb, *vastagsövű, de vékony csutkájú*. A termelt fajta ismertető jeleit (lófogú, keményszemű stb.) tökéletesen egyesítse magában, ne legyen a csövén idegen jellegű mag, amely a korcsosító virágpor hozzáférkezésének jele. A *magsorok* a csövön szorosan zárkózzanak egymás mellé, ne legyen közöttük hézag. A cső hegye és alsó vége jól *benőtt* legyen, az *alakja* ne legyen hegyes, hanem hengeres, vagyis mindkét végén egyenlően vastag. Minél vékonyabb a csutka és minél vastagabb a cső magrétege, annál jobb a *morzsolási aránya*, vagyis annál több magot ad.

Ezt is érdemes *csövenként* megvizsgálunk. Tavasz felé, amikor a kukorica jól kiszáradt, a kiválogatott kifogástalan csövek súlyát egyenként lemérjük, azután lemérjük azt is, hogy melyik cső mennyi magot adott.

Ha például egy kukorica cső 150 gramm súlyú és 120 gramm magot ad, akkor 120×100 és az így nyert számot 150-el osztva, kapjuk a cső *morzsolási arányszámát*, amely ez esetben 80%, vagyis 100 kg. csöves kukorica után 80 kg. szemeset kapunk.

Ezt a vizsgálatot azért végezzük, hogy a rossz morzsolási eredményt adó csöveket kiselejtezhesük. Jobb fajtáknál a 80, sőt már a 85%-on aluli csövek magját sem használjuk vetésre és ezzel javítjuk a fajta szemzését.

A kukoricánemesítők évről-évre végrehajtják ezt a munkát a tenyésztőrzseiken, de a gyakorlati termelés körében ez nem szokásos, csupán csak a megfelelő csövek kiválogatásával tartják fenn a fajta jó tulajdonságait és a *magnak való csövek kiválasztását* érdemes évről-évre végezni, mert azzal a *kukorica termését jelentékeny fokban javítjuk*.

További fokban: a közönséges magtermelés terén, kiválasztott legjobb kukorica csövek magját *együttesen* vetik el, a kukoricánemesítők azonban minden egyes cső termését *külön* parcellára vetik, hogy az utódait megfigyelhessék. Ezek közül ismét csak a legjobb tenyésztőrzsek, legszebb töveiről szedik a legmegfelelőbb csöveket és azokat a fentvázolt módon évről-évre átvizsgálva, ezek szaporulatát hozzák vetőmagként forgalomba.

Rövid vázlatban ez a kukoricánemesítés lényege. Azt, hogy mindenki *így* kezelje a kukorica vetőmagját a gyakorlati termelők körében csak kevés helyen remélhetjük, de azt, hogy *mindenki jól megválogassa a vetésre szánt kukoricáját*, a saját érdekében kívánunk kell, mert csak *jó fajta és jó vetőmag után lehet valóban jó kukorica-termésünk*.

ŐSZI MUNKA A GYÜMÖLCSÖSBEN. Mihelyt a fák leveleiket lehullatták, ássuk fel aljukat jó mélyen; a lehullott, összeaszott gyümölcsöt, leveleket forgassuk a föld alá, hogy a rajtuk élő bábok, gombák jövőre ne jussanak vissza a lombzatra és a termésre. Azon helyeken, hova a jövő tavasszal fát akarunk ültetni, a gödröt ássuk meg. A trágyázás is most esz-közölhető. E célból ássunk 2 arasznyi mély árkocskakat a fától oly távolságban, mint amilyen messzire a faágak nyúlnak; minden árkocskába dobjunk 2—3 lapát érett trágyát és takarjuk be földdel. Ha lehetséges, szántuk meg vagy ássuk fel a télre egész gyümölcsösünk talaját, mert a rögös föld több nedvességet fog visszatartani és így fáink a jövő évben nem fognak nedvességben hiányt szenvedni.

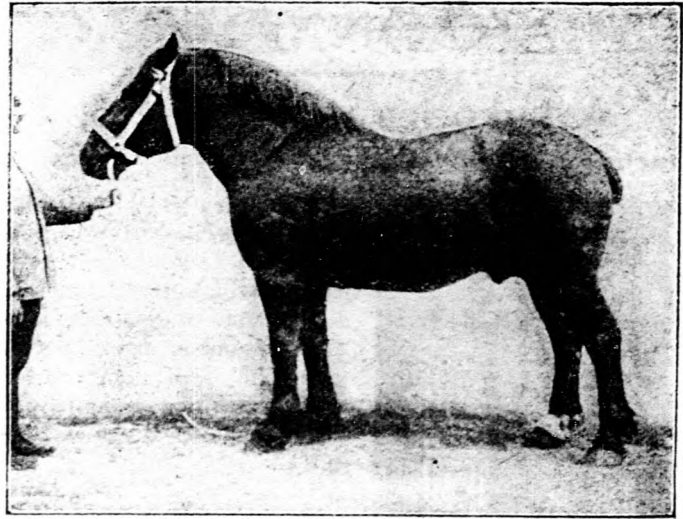
ÖSSZEL MINDEN FÖLDÜNKET SZÁNTSUK FEL!
Bűnt követ el az önmaga ellen, ki a tarlónak szántását a tavaszra halasztja; mert az őszi szántásnak megbecsülhetetlen előnyei vannak; a tél fagya elporlasztja, morzsalékosá teszi még a legnagyobb rögöket is és így kitűnő magházat készít; a rögös föld sok nedvességet fogad magába; tavasszal nem kell szántani, hanem egy kis boronálás után mindjárt vetni lehet (már pedig a korai vetés szokott legjobb termést adni).

HÁROM MILLIÓ CSOMAG DOHÁNY A GAZDÁKNAK. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kérésére a pénzügyminiszter az őszi munkálatok küszöbén három millió csomag dohányt bocsátott a gazdaságszolgálatok rendelkezésére. A dohányt ezúttal is a vármegyei gazdasági egyesületek útján osztják szét.

AZ ELLÁTATLANOK JEGYZÉKÉNEK KIIGAZÍTÁSA.
A közlekedési miniszter rendeletet adott ki az ellátatlanok jegyzékének szigorú felülvizsgálására. Az ellenőrzést minden községben egy külön bizottság fogja végezni, amely egy a vármegye részéről kiküldendő pártatlan egyén elnöke alatt alakul meg és ebben részt vesz a községbeli gazdáknak és az ellátatlanoknak is egy-egy képviselője.

A HAGYMAKÉSZLET ZÁR ALÁ VÉTELE.
A közlekedési miniszter rendeletet adott ki, amellyel a makói hagymakörzetben (Csanád, Békés, Csongrád vármegye és Arad vármegye eleki járása) a folyó évben termelt hagymát és fokhagymát igénybe vette, ezen a területen a zár alá vett hagyma és fokhagyma összegyűjtését, továbbá a hagymának úgy a belföldön, mint a külföldön értékesítését a Makói Hagymaforgalmi Egyesülésre bízta. Minden hagymatermelő köteles az általa termelt hagymának és fokhagymának mennyiségét és tárolási helyét a közlekedési m. kir. minisztérium makói kirendeltségénél írásban bejelenteni november 5-ig. A Makói Hagymaforgalmi Egyesülés a termelőtől kizárólag száraz, szállításképes, egészséges, fagymentes hagymát és fokhagymát vehet át. A hagyma léritési ára a vasúti állomáshoz szállítva, zsák nélkül folyó évi október és november hónapban 2.30 K, december és január hónapban 2.40 K, február és március hónapban 2.50 K, azontul 2.80 K. A fokhagyma léritési ára ugyanily feltételek mellett mindenkor 6.20 K. A makói hagymakörzeten kívül termelt hagyma forgalma az ország belső területén korlátozás alá nem esik.

ÚJ ÁLLAMI SZŐLŐMINTATELEP. Sopron város vezetősége elhatározta, hogy negyven holdnyi területet ajánl föl a kormány modern kísérleti szőlőtelep céljaira. A város ajánlatát a kormány elfogadta, így a tavasszal már megkezdik a telep építómunkálatait.

BELGA CSÓDÖR. (Képünkhez.) A belga ló a mozgékony-ságot a csontozat és izomzat nagy tömegével egyesíti magában. Ezért a mi muraközi lovunk és a salzburgiak pinzgaujainak javítására már szelvében használják.

VÁNDORTANFOLYAMOK SZŐLŐMÍVESEK ÉS BORKEZELŐK RÉSZÉRE. A földművelésügyi miniszter a szőlőművelés és a borkezelés szakszerűbbé tétele céljából vándortanfolyamok rendezését tervezi minden olyan községben, ahol legalább huszonötven jelentkező az előadásokon való részvételre. A tanfolyamot minden tizenöt év betöltött férfi vagy nő hallgathatja, ha hivatásszerűen foglalkozik a szőlőműveléssel. A legközelebbi ilyen tanfolyamot Kecskeméten nyitják meg.

A SZESZFŐZÉS SZABÁLYOZÁSA. A pénzügyminiszter rendeletileg szabályozza a fogyasztási adó alá eső szeszfordék üzemét és megállapítja a közérdekből szükséges korlátozásokat. Így búzát, kétszerest, kölest és zabot egyáltalában nem szabad szeszfőzésre felhasználni. Rozsot és árpát alapanyagként csak a sajtolt élesztőt készítő szeszgyárak dolgozhatnak fel a megállapított mennyiség keretén belül. Egyébként rozsot sem szabad kifőzni, saját termelésű árpát is csak malátakészítés céljaira. Burgonyából a békebeli szesztermelés 80 százaléka megfelelő mennyiséget dolgozhatnak fel a mezőgazdasági szeszfordék. Tengerit a kivett mennyiség beszolgáltatása után szabadon lehet szeszgyártásra felhasználni.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

VETŐMAG- ÉS TAKARMÁNYVÁSÁR. Takarmányárpa 750—770 K, zab 800—820 K, repce 2600—2700 K, mák 4000—4100 K, őszi borsó 1350—1500 K, szőszösbükköny 2400—2800 K, lenmag 3000—3200 K, széna 230—250 K, búkköny-muhar 260—280 K, szalma 120—140 K, zsupszalma 140—160 K, takarmányszalma 130—160 K.

VÁGÓMARHAVÁSÁR. Bika, jobb 48—56 K, silányabb 33—47 K; ökör, jobb 53—62 K, közép 42—52 K, gyenge 31—41 K; tehén 30—58 K, bivaly 28—43 K, növendék 36—50 K, kicsontozni való 20—28 K.

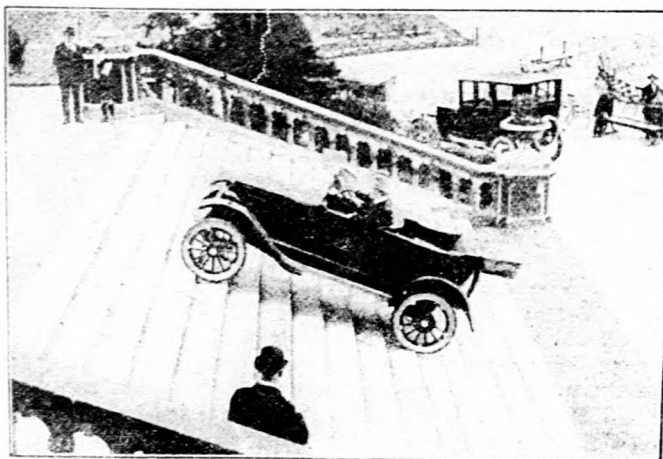
SERTÉSVÁSÁR. Minőség szerint fizetnek 103—110 K-ig elősúlyban kilogrammonként. Zsír 160 K, szalonna 148 K-ig.

SZURÓMARHAVÁSÁR. Borjú 61—70 K.

LÓVÁSÁR. Hátasló, csikó 26.500 K, könnyű kocsiló 22.000—55.000 K, igásló, (nehéz) 25.000—87.000 K, igásló, (könnyű) 14.000—34.000 K, vágóló 4.000—6.500 K.

BŐR ÉS FAGGYÚ. Marhabőr 115—117 K, borjúbőr 160—170 K, nyers faggyú 10—80 K.

BOR ÉS SZESZ. Finomított szesz nagyban, adózva 150 K, kicsinyben 163 K, nyersszesz 88—90 K, törköly 175—180 K, seprőpdlinka 180—185 K, szilvórium 190 K.

Hegy-i automobil első útja a londoni Kristály-palota lépcsőin.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A FALUSZÖVETSÉG NAGYGYŰLÉSE CSONGRÁDON. (Képeinkhez.) Vasárnap hatalmas sikerrel, mintegy ötezer ember részvételével tartotta alföldi zászlóbontó nagygyűlését a «Falu» szövetség Csongrádon. *Rásonyi-Papp* Pál üdvözlő beszéde után *Rubinek* Gyula kereskedelmi miniszter mondta az elnöki megnyitót. A falu népét kívánja a szövetség talpraállítani, mert ezzel lehet kezdeni az új honalapítást. *Meskő* Pál ismertette a szövetség népjóléti törekvéseit, *Barla-Szabó* József nemzetgyűlési képviselő

pedig a falu egészségügyi teendőit. *Schandl* Károly, a csongrádi kerület képviselője, beszéde után sokorópátkai *Szabó* István kizsákmányozó miniszter szólt a falusi nép bajairól. — *Forgó* Mihály gazdasági egyesületi alelnök beszéde zárta be a nagyszerű gyűlést, mely után ötszáz terítékű társasbéd volt *Kaszánitzky* István éttermeiben. A vendégeket a vasútnál *Szedlacsek* István plébános üdvözölte a csongrádi közönség nevében. Ötven főnyi lovasbandériummal élükön száz kocsival vitte be az ünneplőre az érkezőket, akik közt a minisztereken kívül *Meskő* Zoltán belügyi államtitkár, *Lukovich*

Aladar a nemzetgyűlés háznagya, *Héjj* Imre, *Tomory* Jenő, *Négyessy* László, *Reök* Iván, *Kuna* P. András, *Órffy* Imre nemzetgyűlési képviselők, *Marschall* Ferenc szövetségi igazgató, *Szabó* Sándor, *Temesváry* Géza, *Egán* Imre és *Fáy* István főispánok, *Kecskemét*, *Kiskunfélegyháza*, *Szentes*, *Szeged*, *Hódmezővásárhely* város, továbbá *Békés*, *Csorvás*, *Nagyszénás*, *Csépa*, *Tótkomlós*, *Csanytelek*, *Tömörkény*, *Orosháza*, *Öcsöd*, *Kunszentmárton* s még számos falu küldöttei voltak jelen. A gyűlésen *Kalmár* Illés vezetésével a csongrádi dalkör, *Kirinyi* István vezetésével pedig a polgári leányiskola énekkara énekelt magyar dalokat. A gyűlés sikerében a helyi rendezőség élén *Szedlacsek* István plébános, *Gresskovich* Pál gazdasági egyesületi elnök, *Kiss* József szövetkezeti igazgató, *Kovács* Elemér főjegyző,

Galambossy István és *Katona* Imre titkárok, *Gresskovich* József, *Bálint* Imre hitoktató, *Rásonyi-Papp* Pál, *Forgó* Mihály, *Lehinczki* István, *Nagy* Sándorné, *Winkl* Frigyes, *Kallai* József és mások osztoztak.

A KORMÁNYZÓ SZEMLÉJE BUDAPEST HELYŐRSÉGE FELETT. Az elmúlt napokban gyönyörű látványban volt részük a budaiaknak. *Horthy* Miklós kormányzó szemlét tartott a Vármezőn a budapesti helyőrség kivonuló csapatai felett. Fehér paripáján végigvágatott a katonák ércoszlopai előtt, mögötte számos tábornok, *Sréter* István honvédelmi miniszter, *Magasbázy* László első szárnysegéd és még sok katonai előkelőség. A csendőrök előtt megállott a kormányzó s rövid buzdító beszédet intézett hozzájuk, hogy fegy-

lemmel és becsülettel szerezzenek ismét tekintélyt a kakastollnak. Végezetül a csapatok díszmenetben elvonultak a kormányzó előtt, aki a Himnusz hangjai mellett és a budaiak döngő éljenzésközben lovagolt vissza királyi várba.

FÖLDMÍVES LÁZADÁS OROSZORSZÁGBAN. A földmívesek Oroszország különböző részeiben fellázadtak a szovjetkormány ellen, mert nem akarták a termést beszolgáltatni. A bolsevistáknak tüzérséggel felszerelt csapatokat kellett a zavargások színhelyére küldeni, de a katonák közül sokan a földmívesek pártjára állottak, mert csak így biztosít-

hatták élelmézésüket. A népbiztosoknak azonban nemcsak a lázadó földmívesekkel kell szembeszállni, hanem a bolsevistaellenes agitáció már Moszkvában is felütötte fejét és a város több pontján barikádharckokra került a sor. A bolsevisták 12 orosz kormányzóságban, köztük Moszkvában és Pétervárott is kibírdették az ostromállapotot és forradalmi néptörvényszéket állítottak fel. A forrongás Szibériára is áterjedt.

A NEMZETKÖZI SZOCIALISTÁK VERESÉGE AZ AUSZTRIAI VÁLASZTÁSOKON. Ausztriában október 17-én folytak le a nemzetgyűlési választások, amelyek a szociáldemokraták vereségével végződtek. A pártok élére a keresztényszocialisták kerültek. Ezzel a bécsi kommunisták álmainak örökre befelelgett.

Nemrégiben a newyorki Morgan és társai bankcég ellen bombamerényletet követtek el, amelynek harminc emberélet esett áldozatul és körülbelül háromszázan sebesültek meg. A merényletet kommunisták követték el. Képünk a merénylet színhelyét ábrázolja a robbanás után.

A newyorki bombamerénylet.

Ez maradt abból az egyfogatú kocsiból, amely a bombát szállította.

ALÁIRTÁK AZ OROSZ-LENGYEL ELŐZETES BÉKESZERZŐDÉST. Az orosz és lengyel béke-megbizottak október 11-én, bétfőn írták alá Rígában a fegyverszüneti és az előzetes békeszerződést, amelynek értelmében a csapatok a megállapított demarkációsális vonaltól tizenöt kilométernyi távolságra kötelesek visszavonulni. Az ellenségeskedéseket hat nap alatt kölcsönösen meg kell szüntetni. A fegyverszünetet huszonegy napra kötötték. Az előzetes békeszerződés elismeri Ukrania és Fehér-Oroszország függetlenségét.

EGY LENGYEL TÁBORNOK MEGSZÁLLTA VILNÁT. Zeligovszky lengyel tábornok a lengyel kormányának a kovnoi litván kormánnyal kötött fegyverszüneti szerződése ellenére október 9-én megszállta Vilnát, mivel a szerződés értelmében megállapított demarkációsális vonalat a Vilna, Grodno és Lida kerületek lakosságára nézve hátrányosnak találta. A tábornoknak ez az eljárása teljesen felforgatta a lengyel és litván tárgyalások menetét. A lengyel kormány különben kijelentette az antantnak, hogy Zeligovszky tábornok lépését elítéli és kész megtorló intézkedések foganatosítására.

KINÁBAN KIKIÁLTOTTÁK A CSÁSZÁRSÁGOT. Az északkeleti csapatok parancsnoka, Csang-Szao-Li tábornok összeveszett a pekingi köztársasági kormánnyal és kikiáltotta a császárságot. Uralkodóvá a volt trónörökösöt akarja megtenni.

NÉPSZAVAZÁS KARINTHIÁBAN. A saintgermaini békeszerződés értelmében most ejtették meg Karinthiában a népszavazást. A leadott szavazatok 59 százaléka Ausztriára, 41 pedig Jugoszláviára esett. A népszavazás eredményének a jelentősége abban áll, hogy még a szláv lakosságnak is egy tekintélyes része Ausztria mellett szavazott. Karinthia tehát Ausztriáé marad és az antant felszólította a jugoszlávokat, hogy a tartományt ürítsék ki és a közigazgatást adják át az osztrákoknak.

EGY OROSZ FORRADALMÁR, AKI ÉHHALÁLLAL KÜZD. Szovjetországban már a nagy forradalmárok is éheznek. Krapotkin herceg, ismert forradalmár és leánya éhhalál előtt állanak. Ki akart menni a szovjetparadicsomból, de a bolsevik kormány nem adott neki útlevelet.

MERÉNYLET A SZERB TRÓNÖRÖKÖS ELLEN. A szerb régenshercegnek a különvonatára, amikor Szerajevóból Belgrádba utazott, bombát vetettek. Két kocsi elpusztult, a hercegnek azonban nem történt baja. A vizsgálat eredménytelen volt, mert a tetteseket még ma sem sikerült elfogni.

KÁROLYI MIHÁLYT NEM ENGEDIK BE BAJORORSZÁGBA. A hazaáruló Károlyi Mihály grófot már Csehországban sem látják szívesen, állítólag merényletet is akartak ellene elkövetni. Károlyi most Münchenben akart letelepedni, az ottani rendőrség azonban politikai megbízhatatlansága miatt a beutazási és ott tartózkodási engedélyt megtagadta tőle. Most Svájcban tartózkodik s onnan Párisba szeretne menni, hogy ott telepedjék le.

SAJÁT FIÁNAK A NAGYNÉNJE. Érdekes rokonság keletkezett Baltimoreban, az Egyesült-Államokban, egy elvált asszony és annak fia között. Mivel az anya a válás után már nem volt képes fiát eltartani és neveltetni, elfogadta nővérének és sógorának az ajánlatát, akik jómódúak és különös szeretettel viselkedtek a gyermek iránt, és beleegyezett sógorának abba a tervébe, hogy a fiút, akit a válás után atyja elhagyott, gyermekéül fogadjon. A fiúnak anyja így lett a törvény értelmében saját fiának a nagynénje.

FEKETE HADIMILLIOMOSOK. Az európai népek háborús nyomorából nagyszerű tőkét kovácsoltak az afrikai úgynevezett Arany-part gyarmatnak bennszülöttjei. Ezen a gyarmaton jelenleg kétszáz néger van, akiknek automobiljuk van, amelyben a néger hölgyek tetőtől talpig párisi divat szerint öltözve, az európai kereskedők és gyarmati hivatalnokok szórakoztatására kocsiháznak. Londonban külön kereskedelmi gócpontot szerveztek a négernek. A háború kitörésekor tonnaszámba vásárolták össze a kakaót tíz angol fontért és a fegyverszünet után hatszoros árat követeltek érte. A gyarmatban már körülbelül száz négernek van hajószállalata. Ezeknek az új hadimilliomosoknak nagyrésze saját villájában lakik és diszes lakomákat rendez, amelyen az «urak» szalonkájában, a «hölgyek» pedig mélyen kivágott díszruhákban jelennek meg. Egyes nők ezenkívül még kereskedelemmel is foglalkoznak és nagy cégeket alapítanak.

A HALOTTAK HAJÓJA. Amerika hazaviteti az európai harctereken elesett katonáinak a holttestét. Legutóbb a Pocahontas nevű amerikai póstahajó 9100 holttesttel indult el Bordeauxból az Egyesült-Államok felé. A halottak hazaszállítását addig folytatják, amíg valamennyi katonát át nem szállították hazájukba.

A kereskedelmi miniszter a kecskeméti szőlőben.

1. Rubinek Gyula. 2. Rubinek Gyuláné. 3. Rubinek Baby. 4. Meskó Zoltán államtitkár.
5. Lukovich Aladár háznagy. 6. Fáy Istvánné. 7. Matthiász János szőlőbirtokos.
8. Ráth Sándor dr.

TANÁCSADÓ

Ha valakinek jog- vagy gazdasági útbaigazításra van szüksége, írjon a szerkesztőségnek és a választ ebben a rovatban közöljük.

KÉRDÉS. *Vásárolt malacaim az átvétel után két hét múlva elhullottak sertésorbáncban. Köteles-e az eladó a vételért visszaadni? — FELELET.* Minthogy a sertésorbánc legrövidebb lappangási ideje 3 nap, az eladó akkor köteles a vételért visszafizetni, ha az átvétel utáni első, második vagy harmadik napon jelentkeztek a sertésorbánc tünetei (étvágytalanság, állandó fekvés, támolygó mozgás stb.). Ha e tünetek később léptek fel, akkor vevő csak úgy remélheti a vételár visszanyerését, ha sikerül beigazolnia azt, hogy nála sertésorbánc még sohasem volt, míg az eladó óljában, falujában előfordult, vagy ha a hullákat állatorvos felbontotta és olyan kóros elváltozásokat talált bennük, melyek a hét alatt ki nem fejlődhetek. Szóba jön azonban az is, hogy a vevő gondoskodott-e azonnal kellő orvoslásról, azaz védőoltásról. Ha ezt elmulasztotta, akkor már nem terhelheti az egész kár az eladót s így ő nem lesz hajlandó az egész árat visszaadni.

KÉRDÉS. *Tehenem kiszívja saját tőgyét. Hogyan lehet megszoktatni e rossz szokásáról? — FELELET.* Meg kell akadályozni azt, hogy nyakát oldalt fordíthassa. Tegyük fejére kötőféket, derekára pedig egy övet s most egy vastag botnak egyik végét csatoljuk a kötőfékhez, másik végét az övhöz. Más mód: illesszünk a tehén orrhátára tompa szegekkel kiveret bőrt, hogy e szegek tőgyét szurkálják, midőn száját oda közelíti. Eredményre vezet egy lécekből összeállított gallér a nyakra. Ellenben a tőgy beburkolása ruhával — körülményes és sokszor célra nem vezet.

JÓSZIVŰ CIGÁNY. Egy cigányt tettenértek, amikor egy sertésveszben elpusztult és elásott disznót akart kiásni. Rákiabálnak:

— Mit akarsz azzal a disznóval, te?

— Meg ákárom fordítani segényt, mert ez az alsó oldala már fáj.

AMIT KÖRÜLMÉNYESEN KELL — ELMONDANI. Egy atyáht beidéztek a bírósághoz, mert a szomszédját véreste verte. A bíró felszólítja őt:

— Na, hát adja elő *körülményesen*, hogy miképpen történt az eset.

A vádlott körülnéz a teremben s odaszól a bírónak:

— *Körülményesen?* Hát akkor csak gyereünk ki az udvarra, mert ahhoz ez a hely kicsi lesz!

Magyarruhás leányok a csongrádi nagygyűlésen.

1. Kovács Elemérné, csongrádi főjegyző neje. 2. Schandl Károly nemzetgyűlési képviselő neje.

REJTVÉNY

A rejtvény helyes megfejtését 5-ik számunkban közöljük. Aki helyesen fejtette meg a rejtvényt, írja meg nevének és címének pontos feltüntetésével a szerkesztőségnek. A helyesen megfejtők nevét közöljük és kisorsoljuk köztük jutalom fejében a

«Hogyan lett Nyomorfalvából Gazdagfalva?»

című kitűnő könyvnek öt példányát, melyet Grabner Emil, a növénynevelő-intézet igazgatója írt.

Az 1. számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Horthy Miklós.

Megfejtették a következők: Dávidházy Barna, Oláh András; Deutsch Margit, Reiner Anna, Nichta János, Tancos István, Kecskés Margit, ifj. Puskás József, Marczali Béla, Fritz Frigyes, Borványi István, Zelenka Istvánné, Mészáros Sándor, Zs. Márton Albert, Nagy Ferenc, Bimbó Endre, Steinhübl Béla, Borbély József, Frész Antal, Illés Ferenc, Nemes Vince, Stoll Ernő, Weisz Antalné, Sente Lajos, Dobos Mariska, Beh Ferenc, Takács Teruska, Szalay Gyula, Szücs Zoltán, Tóth József, Kövér Emmike, Illaky Endre, Édes Lajos, Machhult Béla, Ádám Etelka, Rákittovszky András, Csonka József, Kovácsik László, Nagy Magdolna, Mincse József, Garaguly Gyula, Schrettner István, Hegedüs Sárika, Sp. Illyés László, Benedek József, Keresztes István, ifj. Lizán János, Fűzi Tivadar, Horváth Károly, Megyeri István, Jakobovits Ignác, Varga Ferenc, Csády Ferenc, Rác Károly, öz. Patócs Jánosné, Gaal Sámuel, Halász Béla, Gulyás Bözsike, Müller László, Tóth Gyula, Rác Eszti, László József, György Mihály, Grünvald László, Vincze Dezső, Csipok József, Schmidt László, Markó Aurél, Vaczula József, Bokor Mihály, Kianicska Cyrill, Kovács János, Blonder József, Uhnák László, ozsdolai Bándy Dávid, ifj. Kőszeghy Károly, Ágoston István, Horváth Sándorné, Ujvári Sándor, Pittkoy Károly, Paraszt Lajos, Kohn Sándor, Fodor Béla, ifj. Sándor Mihály, Vicze Márton, Lengyel Ferenc, Schwarz Zoltán, Slavonits Mariska, ifj. Szőke Sándor, Borbély Pista, Fekete Sándor, Velencei Hangya Szöv. üzletvezetője, Jenei Mátyás, Oláh István, Borbély András, Őze Matyika, Stark Mátyás, Vizsy Mancika, Tóth Sándor, Pataki Mihály, Kiss János, Forgách Kálmán, Varga László, Török István, Martinovich Juci, Károly Lajosné, Rosenberg Jenő, Bata Béla Szemán János, Palocsay Jenő, Hamingen Nándor, Kleinmayer József.

A megfejtők közül kisorsoltunk öt nevet és pedig:

Zs. Márton Albert (*Jászkiésér*),
Zana Lajos (*Balaton-Őszöd*),
Liebmann Ferenc (*Szekszárd*),
Bartha Ferenc (*Sarkád*),
Szabó István (*Debrecen*),

akiknek címére elküldöttük az Uj Barázda Naptárának egy-egy példányát.

Az 2. számunkban közölt rejtvény megfejtését a megfejtők névsorával és a nyertesek neveivel a jövő heti, 4-ik számunkban közöljük.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL.

Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felolós szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felolós kiadó: MESKÓ PÁL.

MESSZE VAN ODAIG!

ELBESZÉLÉS

IRTA: GÁRDONYI GÉZA

(3. folytatás.)

— Péter nem hazudik — mondotta komolyan. — Leveles írása van róla, hogy négy évet dőgozott három helyen. Legutóljára egy hintógyárba faragott. Másfél dollár vót a napszáma.

— Mennyi pénz^a?

— Egy dollár öt korona.*

Az asszony összecsapta a kezét.

— Nyolcadfél korona! Hazudik.

— Nem hazudik. Mer háromezer koronát hozott haza. Nem hazudik.

S másnap megint elment a kocsmába.

— Amerikába jó a kereset, — ujságolta megint az asszonynak. — És könnyű kijutni. A hajó odáig viszi az embert. És aki acélgyárba dőgozik, másfél dollár^a is megkeres naponkint. En többet is kapnék. Mer én katona vótam, azok meg nem vótak. Egyik se vót.

— Ilyeneket ne forgasson kend az elméjében, — mondta csöndesen az asszony.

— Az adót dobolták — szólta aztán, hogy másra fordítsa a beszédet. — Hallotta kend?

A gazda megvonta a fél vállát.

— Hallottam. Dobolhatják. Nem jó avval sietni. Aki mingyán fizet, arra jövőre több adót vetnek.

Az ember a következő napon hallgatagon viselkedett. Az asszony még gyanakodott is rá, hogy talán haragszik valamiért? Egyszer, hogy félszemmél kiles az udvarra, látja, hogy a gazda két tenyerébe veszi a Katika orcáját és megcsókolja.

— Jó lány vagy^a — mondja — jó kis lány. Csak jó is maradj.

— No nem haragszik.

Estefelé a gazda megint szól:

— A dolmányomat...

— Elég vót mán — vélekedik az asszony. — Maradjon kend itthon.

Csak még ma. A bíró is ott lesz ma. Kérdezte, hogy én is ott leszek-e? Megigértem.

Az asszony kedvetlenül kaparta elő a pénzt a ládafiából.

— Ne soká maradjon kend. És ne higgyen el mindent, amit az az ember beszél.

A gazda azonban sokáig elmaradt. Éjfélkor tért haza. Többet is ivott, mint szokott, de azért állt a lábán.

— Amerikába két dollárt is fizetnek olyiknak, — ujságolta, mikor már lefeküdtek.

— Mindent elhisz már kend, vélte kedvetlenül az asszony.

— Aki ügyes, annak fizetnek. Neki is fizettek a bőrgyárba, a második esztendőbe.

Az asszony hallgatott. Kisidő múlva megszólalt:

— Két dollár tiz korona. De hazudik.

— Nem hazudik. A szomszéd faluból is járt ott vele két ember: Nyilas István meg Barcza Dani. Barcza vele gyött haza Péterrel. Nyilas még ott maradt Szénbányába dőgozik. Télen, nyáron egyforma a napszám. Egyforma.

* A dollár értéke a háború előtt volt ennyi. Ma egy dollár 380 korona.

— Télen nálunk senkinek sincs keresete, — mondta elgondolkodva az asszony.

Másnap tizenegykor Katika maga tér meg az iskolából.

— Anti nem jön meg, csak talán délután, — ujságolja.

Az apa elkomorodik:

— Már megin?

— Birkózott. Nagy Ambrussal birkózott, osztég eldöntötték az álló-táblát. Osztég most le kell neki írnia százszor, hogy: Az iskolába birkózni nem szabad.

Már az asztalnál ülnek, mikor az Anti gyerek nagylihegve betoppan. Erős-tagos, térdig csizmás fiú. A szeme olyan nyugodt fekete, mint az apjáé. Az orra most még csak kis piros hónapos-retek, de az is olyan krumpli-forma lesz idővel, mint az apjáé.

Félve pislant széjjel s ledobja a vászontarisznyát a bubospadkára.

Az apa haragos arccal kapja fel a botot az ajtó mellől.

— Mingyán agyonverlek! — kiáltoz reá. Hát te mán örökké gyerek maradsz-e?

Az asszony ijedten lobban közbe. A gyerek is el-sápadt. A bottal azonban nem történik semmi, csak a macska irritant el tőle be az ágy alá.

Az ember eldobja a botot és rászól a fiúra haragosan:

— Ül le: falj! Mahónap tizenkét esztendő vagy. A télen jársz utóljára iskolába. Úgy viselkedjél, ahogy okos fiúnak illik!

Nagy hallgatással szürcsölik tovább a levest. A gyerek csodálkozással fontolgatja, hogy hogyan fog ezután viselkedni? Az asszony magában hálístenkedik, hogy a gazda nem haragudott egy hajszálnyival erősebben. A macska kidugja hamvas kis fejét az ágy alól és szemét elnyitva tünődik, hogy visszatérhet-e már Katikának a széke mellé?

Ébéd után a gazda tarisznyát öltött és se szólt, se beszélt, ellépett. A kutya is vele akart menni, de a kapuban visszakergette.

— A szárat hozatja haza, — vélekedik az asszony. — De mért ilyen korán?

Az ember este a szár nélkül érkezett haza. Szótlanul ette meg a vacsoráját. Bablevest, kenyeret. Csak utána szólalt meg, a fiának szólva:

— Mit tanultatok ma délután?

— Számolást, bibliát.

— A számolás jó főképen, — bólintott a gazda. — Hogy a zsidó meg ne csaljon, az a fő.

Fölkelt, a szűrőért nyúlt.

— Adj húsz krajcárt, — mondotta az asszonynak.

— Nem adok, — pattant fel az asszony. — Mondta kend, hogy nem megy többet...

— Igaz. De lásd, ma Barcza is ott lesz. Az is járt Amerikába.

— A fene ott egye azt az Amerikát. Mi köze kendnek vele? Még bizony kendet is megtántorítják.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legtökéletesebb háziszernek, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségápoló szer. Egy kis üveg ára 16 K. egy középüveg ára 40 K, egy nagy üveg ára 80 korona.

Kapható mindenütt!

2028

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

A legmagasabb napiáron vásárol közvetlen a termelőktől

babot, borsót, lencsét, mákot, diót, mézet stb.

2015

a

„HANGYA” terményosztálya
Budapest, IX., Kőraktár-u. 24.

Ételmiszer felhozatali egyesülés

közvetlen termelőktől

Vásárol tojást, baromlit, vadat, babot, borsót, lencsét, mákot, diót, mézet, sertést, zsírt és szalonnát.

Ajánlatokat kér

mennyiség, minőség és ár megjelölésével

Budapest,

IX., Tóth Kálmán-u. 8-10

cimre. 2001

TELEFON INTERURBAN

József 25—02.

József 5—86.

Szorgalmas

„ÉFE”

Budapest.

A Magyar Gazdák Biztosító Intézete a

Gazdák Biztosító Szövetkezete

2036

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

A kisgazdák és földművesek egyetlen naponta megjelenő újsága az

ÚJ BARÁZDA.

A falu diákjai irka és iskolaszer
szükségleteiket a „HANGYA” szövetkezetben szerezzék be.

2029

Kedvezmény előfizetőinknek!

Ingyen kapja

az év végéig minden századik előfizető, aki akár csak egy negyedévre is előfizet, továbbá **egy egész évig a „VASÁRNAP” képes hetilapot**

mely a földműves- és kisgazdatársadalom érdekeit védő, értékes politikai és gazdasági cikkeivel, a legjava magyar írók regényeivel és elbeszéléseivel, művészi rajzaival, időszerű képeivel minden vasárnapi szórakoztatója és oktatója lesz minden tanyai és falusház népének.

Minden ezredik előfizető egy évig ingyen példányt is

azonkívül 1000 korona jutalomdíjat is kap.

Az előfizetők az előfizetés díj b kúldésekor sorsszámot kapnak, melyet rányomtatnak a címszalagra is, amely alatt a lapot küldjük. Akiknek a sorszáma kerek 100, 200, 300, 1400, 3000 stb., vagy 1000, 2000, 3000, 24000, 27000 stb., azoknak a „Vasárnap”-ot egy évig ingyen küldjük, illetve az 1000 koronát kifizetjük. A nyertesek nevsorát a „Vasárnap”-ban is közölni fogjuk.

A 8—12 oldalas, változatos, gazdag tartalommal megjelenő képes hetilap fenti páratlan kedvezményei mellett a legolcsóbb hetilap is, amennyiben az előfizetési ára negyedévre K 24.—, félévre K 48.—, egész évre K 90.—.

Akik a „Vasárnap”-ra, a kisgazdák és földművesek képes hetilapjára előfizetést gyűjtének, azoknak minden tíz előzetes után ugyanannyi időre egy példányban ingyen küldjük a lapot, vagy egy 1921. évre szóló nagy képes naptárt küldünk.

„Vasárnap” már az első számban megkezdte a legnagyobb és legmagyarabb élő író, Gárdonyi Géza egyik gyönyörű regényének közlését.

Hamisfogakat Brillianst Ékszert Platinát Gyöngyöt

Legmagasabb napi áron vossz:

GROSS ANTAL

BUDAPEST, VIII., József-körút 23., féleml. 1.

2080

Stella-SÜTŐPOR, GUSTO van lineárok a legjobb. — Kapható a Hangya 5 szes fiokjaiban. Gyár: Budapest, Reitenbiller-utca 48. 2083

Elismert legjobb háztető fedőanyag a

RUBEROID

mert állandóan vízhatlan, az időjárás viszonyosságainak ellenáll, a legnagyobb forróságban sem csöpög. 2018

Kiváló szigetelő meleg és hideg ellen,

viharbiztos és tartós, olcsóbb, mint más tetőfedő. Alkalmazható mindenütt, kül- és belsőleg. Megrendelhető a

„Hangya” gazdasági osztályában
Budapest, IX., Kőraktár-u. 24.

Gazdáknak, uradalmaknak

legmegbízhatóbb minőségű

munkásbakancsokat,

tisztviselőcipőket és

finom női cipőárúkat

nagybani árak mellett szállít
az évek óta megbízhatónak elismert

Müller L. K. és Társa cég
BUDAPEST,

IV., Károly-körut 4., I. em.

Számtalan elismerőlevél
állami intézetektől, szöveteke-
tektől és uradalmaktól.

Kérje képes árjegyzékünket,
melyet díjmentesen küldünk!

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Olcsó drótkerítés

kapható 2084

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyárban
BUDAPEST, V. II., Üllői-út 48/27.

◆◆ Képes árjegyzék díjtalan. ◆◆

Akik ingatlanok, bérletek, adás-vételét előnyös

kölcsönök kieszközölését, élet-, tűz-, jégkárbizto-
sítások kötését keresztyény tisztességgel kíván-
ják eszközölni, forduljanak bizalommal

Matlakowski „Ménkas“ ingatlan-
irodájához Budapest, VII., Rákóczi-út 8/b.

Használt és új zsákok, pony- vák, zsinegek

kölcsön és eladás.

FLEINER JENŐ és TÁRSA zsáknagykereskedők
Budapest V., Peczeli Mór-u. 4. Telefon 118-76.

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZV. TÁRS.

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR.

Székács-féle

nemesített zabok

kötelezettség nélkül meg-
rendelhetők október 30-ig a 2006

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R. T.-nél
Budapest, V., Mérleg-utca 3. sz.

Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest

Központi iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2. Telefon: 156-154, 79-48. Gyártelepek: Budapest,
V., Pozsonyi-ut 21-28. Pestszentlőrinc, Gyömrői-ut. Albertfalva.

Gyárt: Gazdasági szekereket, székéalkatrészeket, kerekeket, talicskákat, mindennemű szerzemé-
nyeket, u. m. kasza-, gereblye-, ásó-, kapá-, csákány-, lapát- stb. nyeleket, konyhabort és konyha-
eszközöket, azonkívül parkettát, butort, torna- és sportszereket, repülőgépeket. 2002

Magyar Királyi Földmiveltésügyi Minisztérium mezőgazdasági gépakciója.

A mezőgazdasági gépakció keretében szántó- és
vetési boronák, vetőgépek, gőz- és motoros cséplő-
készletek, ló- és ökraszekerek, rosták, triőrök,
répavágók, kukoricamorzsolók, szecskavágók,
ekék, lokapák, hengerek, horsajtók, szőlőzúzó,
lőszerszámok, kaszák és kaszkészletek, resze-
lők, lapát-, asó-, kapá- és kaszanyelekek, favillák
és gereblyék, jármók, talicskák és targoncák

kaphatók: 2021-1

a Magyar Szövetkezeti Központok Árfor-
galmi Részvénytársaságnál, Budapest, IV.,
Dorottya-u. 2. illetve az Áruforgalmi R.-T.
vidéki kirendeltségénél, a „Hangyánál“ és
az Országos Központi Hitelszövetkezetnél.

Zsákokot és ponyvát,

új és használt állapotban, vesz és elad

KLEIN SÁNDOR, BUDAPEST,

2087 VI., Eötvös-u. 8. Telefon: 81-18.

TENYÉSSZÜNK BAROMFIT I A LEG-
HASZNOTHATÓBB GAZDASÁGI ÁGI

Minden gazda olvassa el

KRENEDITS ÖDÖN 2081

könyvét:

BAROMFITENYÉSZTÉS

Sok képpel. Az Athenaeum kiadása. Ára 10 % fel-
árral 50 K. Ez a kiűnő, új szakönyv a baromfi-
tenyésztés minden kérdésében megbízható tájé-
koztatást nyújt. Könnyen érthető módon ismer-
teti minde baromfi tenyésztési módját, tel-
sorolja a szükséges eszközöket, tárgyalja a bar-
omfi tegeket. Száz es száz okos tanácsot ad a
baromfitenyésztés eredményességének fokozására.
Kapható a kiadó ATHENAEUM r.-t.-nél
(Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.), min-
den könyvkereskedésben és elárúsonál.

Ekék, ekealkatrészek, boronák,

kapáló ekék,

fűkaszalók,

marokrakó és kőekető aratógépek,

lógereblyék,

kézi-járgányos-, motoros- és

gőzcséplőkészletek.

2016 szecskavágók, répavágók,

darálók, morzsolók

és minden egyéb gazdasági

gép és szerszám a

„Hangya“ mezőgazdasági

géposztályánál

szerezhetők be legjutányosabban.

„AGRICOLA“

EXPORT-IMPORT R. T.

Budapest, V., Akademia-utca 12.

Alapított 1920. évben.

Alapítke 20,000.000 kor.

Foglalkozik a gazdaságok nyers-

terményeinek mindennemű érteke-

sítésével és exportálásával, vala-

mint iparcikkek importálásával.

2020